

Privatinės teisės užduotis

2019 m. rugsėjo 20 d.

Ieškovė UAB „Motoras“ prašė priteisti iš atsakovės UAB „Sandėliai“ 20 000 Eur nuostolių; 5 proc. metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki visiško teismo sprendimo įvykdymo; įpareigoti atsakovę įvykdyti 2012 m. balandžio 1 d. sutartį, t. y. perduoti ieškovei patalpas naudotis neatlygintinai per 14 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos; priteisti iš atsakovės už teismo sprendimo nevykdymą 30 Eur dydžio baudą už kiekvieną prievolės perduoti patalpas neįvykdymo kalendorinę dieną bei priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

Nurodė, kad 2012 m. balandžio 1 d. sudarytos sutarties pagrindu atsakovė įsipareigojo perduoti ieškovei 10 metų laikotarpiui neatlygintinai naudotis panaudos teise angarą, esantį Klaipėdoje, tačiau tinkamai – pagal perdavimo–priėmimo aktą – šio objekto neperdavė. Ieškovė tebeturi interesą, kad ši sutartis būtų vykdoma, nes patalpos reikalingos jos veiklai. Ieškovė dėl atsakovės neteisėtų veiksmų patyrė 20 000 Eur dydžio nuostolius, nuo 2013 m. gegužės 1 d. iki 2016 m. kovo 1 d. nuomodamasi pastatą kitoje vietoje iš trečiojo asmens. Taip pat pažymėjo, kad kitoje civilinėje byloje, nagrinėtoje Kauno apygardos teisme tarp tų pačių šalių – ieškovės „UAB „Motoras“ ir atsakovės UAB „Sandėliai“ - teismas priteisė ieškovei iš atsakovės 12000 Eur nuostolių už neperduotas negyvenamąsias patalpas pagal kitą tarp šalių sudarytą sutartį, o nuostoliai susidarė būtent dėl to, kad ieškovė turėjo nuomotis kitas patalpas, kurių nuomos mokestis buvo didesnis. Todėl mano, kad aptartoje byloje teismo jau nustatytos aplinkybės turėtų būti vertinamos kaip prejudicinės nagrinėjamoje byloje.

Atsakovė UAB „Sandėliai“ priešieškiniu prašė panaudos sutartį pripažinti nesudaryta ir priteisti bylinėjimosi išlaidas. Už pareikštą priešieškinį sumokėjo žyminį mokestį, mokėtiną už neturtinio pobūdžio reikalavimą. Nurodė, kad pagal panaudos sutartį neperdavus jos objekto, sutartis laikoma nesudaryta. Šalių pasirašyta sutartis laikytina tik rašytiniu pažadu ateityje perduoti angarą neatlygintinai naudotis. Turtas turėjo būti perduotas per 1 mėnesį nuo sutarties pasirašymo dienos pagal atskirą aktą, tačiau jis realiai nebuvo perduotas. Šalims realiai nesudarius panaudos sutarties nėra pagrindo įpareigoti atsakovę priverstine tvarka perduoti sutarties objekto. Atsakovės vertinimu, prašomi priteisti nuostoliai nėra susiję su išlaidomis, kurios galėjo būti patirtos priimant panaudos pagrindais perduodamą turtą. Ieškovės su trečiuoju asmeniu sudaryta negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis buvo sudaryta 2013 m. gegužės 1 d., t. y. jau praėjus daugiau nei metams po to, kai turtas ieškovei nebuvo perduotas, ji negali būti laikoma pakeičiančiąja sutartimi, nes sudaryta ne per protingą terminą, ekonominiu požiūriu nepakeičia panaudos sutarties. Visą planuojamai veiklai reikalingą įrangą ieškovė įsigijo po to, kai angaras nebuvo perduotas. Tai reiškia, kad ieškovė, žinodama, jog atsakovė neperdavė jai dalies angaro, veikė išskirtinai savo rizika ir apsisprendimu. Reikalaujant atlyginti nuostolius privalo būti remiamasi tiek priežastinio ryšio sąlygos samprata, tiek protingumo bei adekvatumo principais, nuostolių mažinimo doktrina. Ieškovė dėl patalpų neperdavimo buvo informuota dar iki pasibaigiant 1 mėnesio perdavimui terminui. Pažadas perduoti patalpas atsakovės buvo nevykdomas dėl svarbių priežasčių.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kaip turėtų būti kvalifikuojama šalių sudaryta 2012 m. balandžio 1 d. sutartis ir atitinkamai prie kokių – realinių ar konsensualinių sutarčių ji priskirtina? Koks skirtumas tarp realinių ir konsensualinių sutarčių, koks galimas teisių gynimas pagal neįvykdytą prievolę perduoti daiktą esant realinei ir konsensualinei sutarčiai?
2. Ar nagrinėjamu atveju atsakovei neperdavus pagal šalių sudarytą sutartį ieškovei angaro, ieškovė turi teisę reikalauti įvykdyti prievolę natūra ir ar turi teisę į nuostolių atlyginimą, o jeigu turi tokią teisę - tai į kokių nuostolių atlyginimą? Ar pagrįstas atsakovės prašymas 2012 m. balandžio 1 d. sutartį pripažinti nesudaryta?
3. Ar nagrinėjamu atveju ieškovės yra pagrįstas ieškovės teiginys dėl kitoje teisme tarp šalių išnagrinėtoje byloje teismo nustatytų faktų dėl ieškovės nuostolių prejudicialumo nagrinėjamai bylai? Koks žyminis mokestis mokėtinas už priešieškinį nagrinėjamoje byloje?

Egzaminuojamojo kodas _____

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis

2019 m. rugsėjo 20 d.

T. T. kaltinamas tuo, kad, būdamas karjeros valstybės tarnautojas, dirbdamas apylinkės teisme teisėjo padėjėju, piktnaudžiaudamas tarnybine padėtimi, t. y. pažeisdamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte, 15 straipsnio 1 dalies 1, 5, 6, 9 ir 10 punktuose numatytus reikalavimus, O.O. prašymu, žinodamas, kad šis ketina įsidarbinti užsienio bendrovėje, todėl turi jai pateikti pažymą apie teistumą, 2017 m. balandžio 12 d. darbo kabinete, iš interneto puslapio parsisiuntė Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2009 m. birželio 12 d. pažymą Nr. 1. dėl Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro duomenų apie fizinį asmenį C.C. ir ją išsaugojo darbo kompiuteryje; sukūrė failą, į jį tekstinio redaktoriaus programa įkėlė šios pažymos formą ir teksto turinį ir jį redagavo, įkeldamas tikrovės neatitinkančius duomenis, kad šis dokumentas yra 2017 m. balandžio 13 d. Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pažyma Nr. 2. dėl Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro duomenų apie fizinį asmenį O. O., patvirtinanti, kad šis asmuo nėra teistas, bei atspaudė ir parašė vaizdą. Kitą dieną sukurtą netikrą dokumentą atspausdino ir keturis šio netikro dokumento egzempliorius perdavė O.O., taip jį realizuodamas, o penktą pagaminto netikro dokumento egzempliorių laikė savo darbo vietoje (BK 300 straipsnio 1 dalis). Tokiais veiksmais A. T. taip pat diskreditavo valstybės tarnautojo vardą, sumenkino apylinkės teismo autoritetą, dėl to valstybė patyrė didelę neturtinę žalą (BK 228 straipsnio 1 dalis).

Prokuroras nurodė, kad T.T., būdamas teisėjo padėjėju, darbo metu, darbo vietoje, naudodamasis tarnybiniu kompiuteriu ir spausdintuvu, pasinaudodamas savo specialiomis žiniomis, suklastojo dokumentą ir piktnaudžiavo tarnyba. Šis įvykis – t.y. teistumo pažymos suklastojimas ir perdavimas ne vieną kartą teistam asmeniui, po to įvykęs T.T. ir O.O sulaiikymas teismo kieme – sukėlė didelį atgarsį, apie tai rašė keli interneto portalai.

Gynėjas prašė išteisinti T.T. dėl BK 228 straipsnio 1 dalyje numatyto nusikaltimo, nes visų, pirma, T.T. nepiktnaudžiavo tarnybine padėtimi - pažymos atsisiuntimas iš interneto ir jos turinio pakeitimas nesusijęs su T.T.tarnybinėmis pareigomis, jo įgaliojimais. Antra, tokia veika nebuvo nepadarėta didelė žala – tai nebuvo rezonansinis įvykis, teisėjo padėjėjo elgesys nepadarė didelės žalos, kaip ji suprantama teismų praktikoje.

Taip pat prašė išteisinti dėl BK 300 straipsnio 1 dalyje numatyto nusikaltimo, nes pagamintas objektas yra netikro rašto kopija, be kita ko, neatitinkanti Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pažymų formos reikalavimų, ir dėl tokių trūkumų negalėjęs sukelti jokių teisinių padarinių. Dėl to tokia netikro rašto kopija negali būti pripažinta BK 300 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos dalyku. Taip pat svarbu yra tai, kad šis objektas nebuvo panaudotas.

Teismui konstatavus, kad T.T. veiksmai turi būti kvalifikuojami pagal BK 228 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnį, gynyba prašo nutraukti bylą pagal BK 37 straipsnį, pripažinus, kad veika yra mažareikšmė.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kaip yra aiškinami piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi objektyvieji požymiai? Koks yra didelės žalos turinys? Ar T. T.veiksmai turi būti kvalifikuojami pagal BK 228 straipsnio 1 dalį?
2. Aptarkite dokumentą kaip nusikalstamos veikos dalyką. Ar gali netikro rašto kopija būti dokumento klastojimo dalyku? Ar kvalifikacijai svarbu, kad dokumentas nebuvo panaudotas?
3. Kaip aiškinamas veikos mažareikšmiškumas? Ar jis taikytinas šioje situacijoje?